

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2012/2002 НА СЪВЕТА

от 11 ноември 2002 година

относно създаване на Фонд „Солидарност” на Европейския съюз

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално третия параграф на член 159, и член 308 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като взе предвид становището на Комитета на регионите⁴,

като има предвид, че:

(1) В случаи на големи бедствия Комисията следва да покаже солидарността си с населението на засегнатите региони чрез предоставяне на финансова помощ, за да съдейства за бързото възстановяване към нормални условия на живот в засегнатите от бедствието региони. Помощта трябва да се предоставя предимно в случаи на природни бедствия;

(2) Съществуващите инструменти за икономическо и социално сближаване могат да финансират мерки за предотвратяване на рисковете и ремонтране на засегнатата инфраструктура. Въпреки това следва да се предвиди и допълнителен инструмент, който да се разграничава от съществуващите понастоящем инструменти на Общността, и да позволява на Общността да действа бързо и ефективно, за да помогне, колкото е възможно по-бързо, да се мобилизират службите за действие при извънредни ситуации, които да посрещнат непосредствените нужди на населението и да подпомогнат възстановяването в кратък срок на важните инфраструктурни обекти, така че икономическата дейност да се възстанови в регионите, засегнати от бедствието;

(3) Европейският съюз също трябва да прояви солидарност със страните, които понастоящем водят преговори за присъединяване. Разширяването на приложното поле на настоящия регламент с цел да се обхванат тези страни води до прилагане на член 308 от Договора;

(4) Помощта на Общността допълва усилията на засегнатите държави и трябва да се използва за покриване на част от публичните разходи, направени за отстраняване на вредите, причинени от голямо бедствие;

---

¹ Предложение на Комисията от 20 септември 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

² Становище, предоставено на 10 октомври 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ Становището, предоставено на 24 октомври 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

⁴ Решението, предоставено на 10 октомври 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

(5) В съответствие с принципа за субсидиарност, помощта, предоставяна по този инструмент, се ограничава до големи бедствия със сериозни последици за условията на живот, природна среда или икономиката;

(6) По смисъла на настоящия регламент „голямо бедствие” означава всяко бедствие, засегнало поне една държава-членка, в резултат на което са причинени големи вреди, изразяващи се във финансово изражение или като процент от brutния вътрешен продукт (БВП). С цел да се разрешат интервенции в случаи на бедствия, които макар и значими, не отговарят на минималния изискван праг, може се предостави помощ при изключителни обстоятелства, ако съседна държава е засегната от същото бедствие или ако по-голямата част от населението на конкретен регион е засегнато от бедствие със сериозни и дълготрайни последици върху условията на живот;

(7) Действие на Общността не освобождава трети страни от отговорността им, които, съгласно принципа „замърсителят плаща”, на първо място носят отговорност за причинените от тях вреди или обезсърчават превантивните мерки на равнище на държавата-членка и на Общността;

(8) Този инструмент следва да позволи да се взема бързо решение за ангажиране и мобилизиране на конкретни финансови средства възможно най-бързо. Административните процедури трябва да се приспособят съответно и се ограничават до абсолютно необходимия минимум. За тази цел Европейският парламент, Съветът и Комисията сключиха на 7 ноември 2002 г. Институционално споразумение относно финансирането на Фонд за солидарност на Европейския съюз, допълващ Институционалното споразумение от 6 май 1999 г. относно бюджетната дисциплина и усъвършенстването на бюджетната процедура;

(9) Може да е желателно държавата бенефициент в съответствие с нейните специфични конституционни, институционални, юридически и финансови разпоредби да присъедини регионалните или местни власти към сключването и прилагането на договореностите за прилагане, като в същото време държавата бенефициент остава във всички случаи отговорна за изпълнението на помощта, както и за управлението и контрола на операциите, финансирани от Общността;

(10) Подробните правила за прилагане на този инструмент трябва да се приведат в съответствие с извънредния характер на ситуацията;

(11) Операция, финансирана от този инструмент, не трябва да получава помощ за същата цел съгласно Регламент (ЕО) № 1164/94 на Съвета от 16 май 1994 г. относно създаване на Кохезионен фонд¹, Регламент (ЕО) № 1260/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г., относно определянето на общите разпоредби относно Структурните фондове², Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА)³, Регламент (ЕИО) № 3906/89 на Съвета от 18 декември 1989 г.

---

¹ ОВ L 130, 25.5.1994 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1265/1999 (ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 62).

² ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 80. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1447/2001 (ОВ L 198, 21.7.2001 г., стр. 1).

³ ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80.

относно икономическата помощ за Република Унгария и Полската народна Република¹, Регламент (ЕО) № 1267/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. относно създаване на инструмент за структурните политики за предприсъединяване², Регламент (ЕО) № 1268/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. относно подкрепата на Общността за предприединителните мерки за селско стопанство и развитието на селските райони в страните-кандидатки от Централна и Източна Европа в пред-приединителния период⁶, Регламент (ЕО) № 2760/98 на Комисията от 18 декември 1998 г. относно изпълнението на програмата за трансгранично сътрудничество в рамките на програма ФАР⁷, Регламент (ЕО) № 1266/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. относно координиране на помощта за страните-кандидатки в рамките на предприединителната стратегия и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3906/89⁸, Регламент (ЕО) № 555/2000 на Съвета от 13 март 2000 г. относно изпълнението на действия в рамките на предприединителната стратегия за Република Кипър и Република Малта⁹, Регламент на Съвета (ЕО) № 2236/95 от 18 септември 1995 г., относно общите правила за отпускане на финансова помощ от Общността в областта на трансевропейските мрежи¹⁰; вредите, възстановени в съответствие с инструменти на Общността или международни инструменти, свързани с компенсирането на конкретни вреди, не следва да ползват помощ, за същата цел, в съответствие с този инструмент.

(12) Изисква се максимална прозрачност при прилагането на финансовата помощ от Общността, както и съответен мониторинг на използването на средствата.

(13) Изисква се разумно финансово управление за да се гарантира, че Общността е в състояние да реагира, ако няколко големи бедствия настъпят в една и съща година.

(14) В изключителни случаи и в зависимост от наличието на финансови средства съгласно този инструмент в годината на възникване на бедствието, следва да се предвиди възможност за допълнителни суми от този инструмент от Фонда за следващата година.

(15) Следва да се определи срок за използване на предоставената финансова помощ и да се предвиди, че държавите бенефициенти следва да обосноват използването на получените средства. Получената помощ, която впоследствие е възстановена от трети страни или която е получена в повече от окончателното изчисляване на вредите, се възстановява.

(16) С оглед изключителните обстоятелства, засегнатите от бедствия страни, считано от лятото на 2002 г. следва да отговарят на условията за получаване на помощ по този инструмент.

---

¹ ОВ L 375, 23.12.1989 г., стр. 11. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2500/2001 (ОВ L 342, 27.12.2001 г.).

² ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 73. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2500/2001 (ОВ L 342, 27.12.2001 г.).

⁶ ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 87. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2500/2001 (ОВ L 342, 27.12.2001 г., стр. 1).

⁷ ОВ L 345, 19.12.1998 г., стр. 49. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1596/2002 (ОВ L 240, 7.9.2002 г., стр. 33).

⁸ ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 68.

⁹ ОВ L 68, 16.3.2000 г., стр. 3. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2500/2001 (ОВ L 342, 27.12.2001 г., стр. 1).

¹⁰ ОВ L 228, 23.9.1995 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1655/1999 на Европейския парламент и Съвета (ОВ L 197, 29.7.1999 г., стр. 1).

(17) С цел да се гарантира бързо съдействие на страните, засегнати неотдавнашните наводнения, е належащо да се приеме този инструмент. Следователно, необходимо е да се предостави изключение по отношение на шестседмичния период за разглеждане от националните парламенти, посочени в част I, точка 3 от Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Създава се Фонд „Солидарност” на Европейския съюз, наричан по-нататък „Фонда”, с цел Общността да реагира по бърз, ефективен и гъвкав начин на извънредни ситуации при условията на настоящия регламент.

Член 2

1. По искане на държава-членка или страна, водеща преговори за присъединяване с Европейския съюз, наричана по-нататък „държава бенефициент”, може да се получи помощ от Фонда главно в случай на голямо природно бедствие на територията на тази държава със сериозни последици върху условията на живот, околната среда или икономиката в един или повече региони, или в една или повече страни.

2. По смисъла на настоящия регламент под „голямо бедствие” се има предвид бедствие, в резултат на което поне в една от засегнатите държави са нанесени вреди на стойност повече от 3 млрд. EUR по цени за 2002 г. или повече от 0,6 % от БВП на тази държава.

По изключение съседна страна на държава-членка или на страна, водеща преговори за присъединяване към Европейския съюз, която е засегната от същото природно бедствие, може също да се възползва от помощта на Фонда.

Въпреки това, при изключителни обстоятелства, дори когато количествените критерии, посочени в първата алинея, не са постигнати, отделен регион може да се ползва от помощта на Фонда, ако този регион е претърпял изключително бедствие, предимно природно, засягащо значителна част от неговото население и със сериозни и продължителни последици върху условията на живот и икономическата стабилност на региона. Общата годишна помощ по тази алинея е ограничена до не повече от 7,5 % от годишните суми на Фонда. Особено внимание се обръща на отдалечени и изолирани региони като изолираните и най-отдалечени региони, посочени в член 292, параграф 2 на Договора. Комисията разглежда най-належащите искания, отправени до нея съгласно настоящата алинея.

Член 3

1. Помощта, отпускана от Фонда, е под формата на субсидия. За всяко признато бедствие се предоставя еднократна субсидия на държавата бенефициент.

2. Целта на Фонда е да допълни усилията на засегнатите държави и да покрие част от техните публични разходи с оглед подпомагане на държавата бенефициент да извърши следните основни неотложни действия в зависимост от бедствието:

а) неотложно възстановяване в работещ порядък на инфраструктурата и заводите в сферата на енергетиката, водоснабдяването и канализационната система, телекомуникациите, транспорта, здравеопазването и образованието;

б) предоставяне на временно настаняване и финансиране на спасителни операции, които да посрещнат непосредствените нужди на засегнатото население;

в) неотложно изграждане на превантивна инфраструктура и предприемане на мерки за незабавна защита на културното наследство;

г) неотложно почистване на засегнатите от бедствието области, включително природни зони.

3. По принцип плащанията от Фонда са ограничени до финансиране на мерки, облекчаващи непокрити от застраховки вреди и се възстановяват, ако разходите за отстраняване на вредите са поети впоследствие от трета страна в съответствие с член 8.

Член 4

1. Във възможно най-кратък срок и не по-късно от десет седмици след първите вреди, причинени от бедствието, държавата-членка може да подаде заявление до Комисията за помощ от Фонда, предоставяйки цялата налична информация, сред която и данни относно:

а) общите вреди, причинени от бедствието и влиянието им върху засегнатото население и икономика;

б) прогнозните разходи за операциите, посочени в член 3;

в) други източници на финансиране от Общността;

г) други източници на национално и международно финансиране, включително обществено и частно застрахователно покритие, което може да повлияе на разходите за отстраняване на вредите.

2. Въз основа на тази информация и допълнителните разяснения, предоставени от засегнатата държава, Комисията оценява дали условията за мобилизиране на средства от Фонда са спазени и определя предложения размер на всяка субсидия, колкото е възможно по-бързо в рамките на наличните финансови средства. Ежегодно на 1 октомври най-малко една четвърт от годишните суми следва да се запазят в наличност с цел да покрият нуждите, които могат да възникнат до края на годината.

Комисията осигурява равноправно разглеждане на представените искания от държавите.

3. Комисията предоставя на бюджетния орган предложените за отпускане суми. Тези предложения включват цялата налична информация, посочена в параграф 1, и всякаква друга информация, която Комисията има, както и изявление, че условията на член 2 са изпълнени и оправдават размера на предложените суми.

4. След като бюджетният орган отпусне заделените суми, Комисията приема решение за субсидия и изплаща субсидията незабавно и под формата на еднократна вноска на държавата бенефициент при подписване на споразумението, посочено в член 5.

5. Приемливостта на разходите започва от датата, посочена в параграф 1.

Член 5

1. В съответствие със специфичните конституционни, институционални, юридически и финансови разпоредби на държавата бенефициент и на Общността, Комисията и държавата бенефициент сключват споразумение за прилагане на решението за субсидия. В споразумението се описва подробно видът и мястото на действията, финансирани от Фонда.

2. Комисията гарантира, че ангажименти, поети от държавите-членки съгласно настоящия регламент, се поемат също от страните, които водят преговори за присъединяване към Европейския съюз в рамките на съответните споразумения и инструменти.

3. Отговорността за избиране на отделните операции и прилагането на субсидията съгласно споразуменията се поема от държавата бенефициент в съответствие с условията на настоящия регламент, решението за отпускане на субсидията и споразумението. Държавата бенефициент упражнява тази отговорност без да накърнява отговорността на Комисията относно изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз и в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент, приложим към съвместното или децентрализирано управление.

Член 6

1. Държавата бенефициент е отговорна за координирането на участието на Фонда на дейностите, посочени в член 3, от една страна, а от друга с помощта на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други финансови инструменти на Общността.

2. Подпомаганите дейности съгласно настоящия регламент не ползват помощ от Фондовете и инструментите, уредени с Регламенти (ЕО) № 1164/94, (ЕО) № 1260/1999, (ЕО) № 1267/1999, (ЕО) № 1268/1999, (ЕИО) № 3906/89, (ЕО) № 2760/98, (ЕО) 555/2000 и (ЕО) № 2236/95, и са в съответствие с Регламент (ЕО) № 1266/1999. Държавата бенефициент гарантира спазването на тази разпоредба.

3. Възстановяването на вреди по силата на международни инструменти или инструменти на Общността, свързани с компенсиране на конкретни вреди, не трябва да ползва за същите цели помощта от Фонда.

Член 7

Дейностите, финансирани от Фонда, са съвместими с разпоредбите на Договора и инструментите, приети във връзка с него, с политиките и мерките на Общността, както и с инструментите за предприсъединителна помощ.

Член 8

1. Субсидията се използва в рамките на една година от датата, на която Комисията я е изплатила. Частта от субсидията, която е останала неизползвана до тази дата в съответствие с условията на регламента, се възстановява на Комисията от държавата бенефициент.

Държавата бенефициент има право да търси обезщетение от трети страни.

2. Не по-късно от шест месеца след изтичането на едногодишния срок от датата на изплащане на субсидията, държавата бенефициент представя доклад относно финансовото изпълнение на субсидията с отчет, оправдаващ разходите, като посочва други източници на финансиране, получени за съответните дейности, включително застрахователни обезщетения и обезщетения от трети страни. Докладът съдържа подробно описание на превантивните мерки, въведени или предложени от държавата бенефициент с оглед ограничаването на размера на вредите и избягване, доколкото е възможно, на повторното възникване на подобни бедствия.

В края на тази процедура Комисията прекратява помощта от Фонда.

3. В случаите, когато възстановяването на вредите бъде впоследствие поето от трета страна, Комисията изисква от държавата бенефициент да върне съответната част от субсидията.

Член 9

Заявленията за помощ и решенията за предоставяне на субсидии от Фонда, както и финансовите споразумения, доклади и други, свързани с тях документи, описват всички суми в евро.

Член 10

1. В изключителни случаи и при условие, че оставащите налични финансови средства във Фонда през годината на възникване на бедствието не са достатъчни да покрият пълния размер на помощта, която според бюджетния орган е необходима да се предостави, Комисията може да предложи разликата да бъде финансирана от Фонда за следващата година. Годишният бюджетен максимум на Фонда за годината на възникване на бедствието и за следващата година трябва да се спазва при всички обстоятелства.

2. При значително по-ниско оценяване на причинените вреди, посочени по нови елементи, Комисията изисква от държавата бенефициент да върне съответната част от отпуснатата субсидия.

Член 11

Финансовите решения и всички споразумения и договори, произтичащи от тях, се проверяват от Комисията чрез Службата за борба с измамите (OLAF), както и чрез проверки на място от Комисията и Сметната палата съобразно съответните процедури.

Член 12

Ежегодно преди 1 юли Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно дейността на Фонда за предходната година. Този доклад съдържа по-специално информация, свързана с членове 3, 4 и 8.

Член 13

Независимо от крайния срок, посочен в член 4, параграф 1, държавите-членки и страните, които водят преговори с Европейския съюз за присъединяване и които са били засегнати от бедствия съгласно определението в член 2, могат от 1 август 2002 г. да искат помощ от Фонда в рамките на два месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Член 14

Съветът разглежда настоящия регламент въз основа на предложение от Комисията, представено не по-късно от 31 декември 2006 г.

Член 15

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящия регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 11 ноември 2002 година.

За Съвета:

Председател

B. MIKKELSEN